

КАНДИДАТ-ДОКТОРАНТСКИ ИЗПИТ
2.1. Филология. Германски езици
(Фонология и история на английския език)

Изпитът се състои от следните части:

1. ПИСМЕН ИЗПИТ, който включва следните компоненти:
 - i. превод с коментар и анализ на кратък староанглийски или средноанглийски текст,¹ включително проследяване на фонологичното развитие на примерни думи от ранен английски до съвременното състояние на езика,
 - ii. разработване на тема (или подтема) от конспекта (на английски език).

2. УСТЕН ИЗПИТ (провежда се на английски език): устно събеседване по съдържанието на писмения изпит и темите от конспекта.

КОНСПЕКТ

1. Обща характеристика на индоевропейския и прагерманския език с оглед на историята на английския език. Закон на Грим, отгласни степени, морфологичен строеж на думата и склонитбени типове.
2. Фонологичната система на староанглийския език – гласни и съгласни звукове в синхронен и диахронен план, основни звукови промени през староанглийския период.
3. Граматическата система на староанглийския език – именни и глаголни класове, окончания и граматически категории в синхронен и диахронен план, употреба на падежите и словоред.
4. Фонологичната система през средноанглийския период – развитие на староанглийските гласни и съгласни фонемни в средноанглийски.
5. Голямото придвижване на гласните и останалите основни промени на средноанглийските гласни и съгласни в новоанглийския период.
6. Основни промени в граматическата система през средноанглийския и новоанглийския период. Преход от синтетизъм към аналитизъм.
7. Промени в склонението на съществителното и спрежението на глагола.
8. Промени в местоименната парадигма и възникване на определителен и неопределителен член.
9. Основни промени в средно- и новоанглийския синтаксис (промени в преходността на глагола, безлични конструкции, словоред).
10. Обяснение на морфофонологични редувания в съвременния английски език от гледна точка на историческото му развитие.
11. Артикулаторна, акустична и перцептивна фонетика. Фонетика и фонология.
12. Фонетично описание и класификация на говорните звукове.
13. Фонологична организация на речта: фонемни, алофони и дистинктивни признаци.
14. Фонологична система на съвременния английски език: гласни и съгласни фонемни и техните алофони. Сравнение с български.
15. Сричка, дума и фраза – фонетични и фонологични характеристики. Лексикално и фразово ударение в английския език.

¹ Откъсът ще бъде подбран от Kovatcheva and Sabev (2015) – вж. библиографията.

16. Характеристики на английската свързана реч: асимилация, елизия, свързване (liaison), редукция, силни и слаби форми и др.
17. Прозодия на речта. Фонетични и фонологични характеристики на речевия ритъм в английски език.
18. Интонацията в английския език: форми и основни функции.
19. Основни варианти на говоримия английски език.
20. Проблеми на преподаването на английско произношение на българи.

LIST OF QUESTIONS

1. The prehistory of English – overview of Proto-Indo-European and Proto-Germanic. Grimm’s Law, ablaut (vowel gradation), the morphological structure of words and declension types.
2. Old English phonology – the sound system of Old English, synchronic and diachronic description of Old English vowels and consonants, major sound changes in the Old English period.
3. Old English grammar – synchronic and diachronic description of nominal and verbal classes, their inflections and their grammatical categories; the use of cases and word order.
4. Middle English phonology – the development of Old English vowels and consonants on the way to Middle English.
5. The Great Vowel Shift and other major changes of Middle English vowels and consonants on the way to Modern English.
6. Major grammatical changes in Middle and Modern English. The typological shift from synthetic to analytic.
7. Changes in the declension of nouns and the conjugation of verbs.
8. Changes in the pronominal paradigm and the rise of definite and indefinite articles.
9. Major syntactic changes in Middle and Modern English (shifts in transitivity, impersonal constructions and word order).
10. Explaining morphophonemic alternations in Present-Day English from the point of view of its history.
11. Articulatory, acoustic and auditory phonetics. Phonetics and phonology.
12. Phonetic description and classification of speech sounds.
13. The phonological organization of speech: phonemes, allophones and distinctive features.
14. The phonological system of present-day English: vowel and consonant phonemes and their allophones. Comparison with Bulgarian.
15. Syllables, words and phrases – phonetic and phonological characteristics. Lexical and phrasal stress in English.
16. Aspects of English connected speech: assimilation, elision, liaison, reduction, strong and weak forms, etc.
17. Speech prosody. Phonetic and phonological aspects of English speech rhythm.
18. English intonation: forms and main functions.
19. Major varieties of spoken English.
20. Teaching English pronunciation to Bulgarians.

БИБЛИОГРАФИЯ/BIBLIOGRAPHY

- **История на английския език/History of English**

- Baugh, Albert C. and Thomas Cable. 2013. *A History of the English Language*. 6th ed. London and New York: Routledge.
- Beal, Joan, C. 2004. *English in Modern Times: 1700–1945*. London: Hodder Education.
- Beekes, Robert S. P. and Michiel de Vaan. 2011. *Comparative Indo-European Linguistics*. 2nd ed. Amsterdam: John Benjamins.
- Brinton, L. J. & L. K. Aronoff. 2011/2017. *The English Language. A Linguistic History*. Oxford: Oxford University Press.
- The Cambridge History of the English Language*, vol. I–VI. 2001.
- Campbell, Alistair. 1959. *Old English Grammar*. Oxford: Clarendon Press.
- Clackson, James. 2007. *Indo-European Linguistics: An Introduction*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Denison, David. 1993. *English Historical Syntax*. London: Longman.
- Fortson IV, Benjamin W. 2009. *Indo-European Language and Culture: An Introduction*. 2nd ed. Oxford: Wiley Blackwell.
- Fulk, R. D. 2018. *A Comparative Grammar of the Early Germanic Languages*. Amsterdam: John Benjamins.
- Hogg, Richard M. 1992. *A Grammar of Old English, Volume 1: Phonology*. Oxford: Blackwell.
- Hogg, R. M. & D. Denison (eds) 2006. *A History of the English Language*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Hogg, Richard M. And R. D. Fulk. 2011. *A Grammar of Old English. Volume 2: Morphology*. Oxford: Blackwell.
- Kovatcheva, M. & M. Sabev. 2015/2020. *The History of English in Texts and Tables*. 2nd ed. Sofia: SU Press
- Lass, Roger. 1994. *Old English. A historical linguistic companion*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Los, Bettelou. 2015. *A Historical Syntax of English*. Edinburgh: Edinburgh University Press.
- Mincoff, M. 1972. *English Historical Grammar*. Sofia: Naouka i izkoustvo.
- Mincoff, M. 1978. *Old and Middle English Texts*. Sofia: Naouka i izkoustvo.
- Minkova, D. 2013. *Historical phonology of English*. Edinburgh: Edinburgh University Press.
- Mitchell, Bruce. 1985. *Old English Syntax*, 2 vols. Oxford: Oxford University Press.
- Mugglestone, L. (ed.) 2006/2012. *The Oxford History of the English Language*. Oxford: Oxford University Press.
- Mustanoja, Tauno F. 1960. *A Middle English Syntax. I, Parts of speech*. Helsinki: Société Néophilologique.
- Prokosch, Eduard. 2009[1939]. *A Comparative Germanic Grammar*. Richmond: Tiger Xenophon.
- Pyles, Thomas and John Algeo. 2004. *The Origins and Development of the English Language*. 5th ed. Wadsworth, Inc.
- Quirk, Randolph and C. L. Wrenn. 1957. *An Old English Grammar*, 2nd ed. London and New York: Methuen.
- Ringe, Don. 2006. *A Linguistic History of English: From Proto-Indo-European to Proto-Germanic*. Oxford: Oxford University Press.

- Ringe, Don and Ann Taylor. 2014. *A Linguistic History of English: The Development of Old English*. Oxford. Oxford University Press.
- Szemerényi, Oswald J. L. 1999. *Introduction to Indo-European Linguistics*. Oxford: Oxford University Press.
- Trask, Robert Lawrence and Robert McColl Millar. 2023. *Trask's Historical Linguistics*. 4th ed. London: Routledge.
- Tsoneva-Mathewson, Snezha. 2018. *A Linguistic History of English*. Plovdiv: Letera.
- van Gelderen, Elly. 2014. *A History of the English Language*. Revised edition. Amsterdam: John Benjamins.
- van Gelderen, Elly. 2018. *Analyzing Syntax through Texts: Old, Middle, and Early Modern English*. Edinburgh: Edinburgh University Press.
- Данчев А. и Д. Спасов. 1992. *Английският правопис*. София: Везни.
- Ранкова, Мария. 1971. *Произход и развитие на английския език*. София: Наука и изкуство.

• **Фонетика и фонология/Phonetics and phonology**

- Abercrombie, D. 1967. *Elements of General Phonetics*. Edinburgh University Press.
- Carley, P., I. Mees and B. Collins. 2018. *English Phonetics and Pronunciation Practice*. Routledge.
- Carley, P. and I. Mees. 2020. *American English Phonetics and Pronunciation Practice*. Routledge.
- Carr, P. 2020. *English Phonetics and Phonology. An Introduction*. 3rd edn. Wiley – Blackwell.
- Clark, J., C. Yallop and J. Fletcher. 2007. *An Introduction to Phonetics and Phonology*. 3rd edn., Blackwell.
- Collins, B., I. Mees and P. Carley. 2019. *Practical English Phonetics and Phonology. A Resource Book for Students*. 4th edn., Routledge.
- Cruttenden, A. 2014. *Gimson's Pronunciation of English. Revised by A. Cruttenden*. 8th edn. Routledge.
- Dimitrova, S. 2003. *English Pronunciation for Bulgarians, Vezni-4*, Sofia.
- Giegerich, H. 1992. *English Phonology. An Introduction*. Cambridge University Press.
- Hughes, A., P. Trudgill and D. Watt. 2013. *English Accents and Dialects. An Introduction to Social and Regional Varieties of English in the British Isles*. 3rd edn., Routledge.
- Johnson, K. 2012. *Acoustic and Auditory Phonetics*. 3rd edn., Wiley – Blackwell.
- Ladd, D. R. 2008. *Intonational Phonology*. 2nd edn, Cambridge University Press.
- Ladefoged, P. 1995. *Elements of Acoustic Phonetics*. 2nd edn., Chicago and London: The University of Chicago Press.
- Ladefoged, P. and Johnson, K. 2015. *A Course in Phonetics*. 7th edn, Cengage Learning.
- Lindsay, G. 2019. *English After RP: Standard British Pronunciation Today*. Palgrave Macmillan.
- Raphael, L. J., Borden, G. J., and Harris, K. S. 2011. *Speech Science Primer. Physiology, Acoustics and Perception of Speech*. 6th edn., Baltimore: Williams & Wilkins.
- Reetz, H. and Jongman, A. 2020. *Phonetics. Transcription, production, acoustics, and perception*. 2nd edn., Wiley Blackwell.
- Roach, P. 2009. *English Phonetics and Phonology. A practical course*. 4th edn. Cambridge University Press.

- Zsiga, E. 2013. *The Sounds of Language. An introduction to phonetics and phonology.* Wiley – Blackwell.
- Wells, J. C. 1982. *Accents of English*, 3 vols. Cambridge University Press.
- Wells, J. 2006. *English Intonation: An Introduction.* Cambridge University Press.
- Тилков, Д. и Т. Бояджиев. 1990. *Българска фонетика*, 3то изд. София.
- Тилков, Д., Ст. Стоянов и К. Попов. 1982. *Граматика на съвременния български книжовен език, том 1. Фонетика.* Издателство на БАН, София.

30 януари 2025 г.

Съставили конспекта:

.....
/проф. д-р Снежина Димитрова/

.....
/доц. д-р Божил Христов/